

İSTANBUL HAVALİMANI

2005

Yeni bir havalimanı fikri, Başbakan Erdoğan tarafından 2005 yılında ortaya atıldı.

2009

2009 tarihli 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı'nda yeni havalimanı için belirlenen yer Silivri, Gazitepe'ydi. Ancak bu plan yok sayılarak yeni havalimanı arazisi Kuzey Ormanları olarak belirlendi.

2013

İhale, 13 Mayıs 2013'te yapıldı. Yap-İşlet-Devret modeliyle yürütülecek olan projenin ihalesini, 26 milyar 140 milyon avroluk teklifle Cengiz-Kolin-Limak-Mapa-Kalyon Ortak Girişim Grubu kazandı.

2015

2014'te temel atılmasına rağmen yer teslimi 2015'te yapıldı. Temel atmanın ardından Sulak Alanların Korunması Yönetmeliği değiştirilerek alan, koruma bölgesi statüsünden çıkarıldı. İnşaat ve işletme sürecinin iki yıl gecikmesinin iki milyar avronun üzerinde kamu zararına yol açtığı iddia edildi.

2018

Dört fazdan oluşan havalimanının ilk fazının açılışı, 26 Şubat olarak duyuruldu. Ancak resmi açılış, "İstanbul Havalimanı" adının da ilan edildiği 29 Ekim'de yapılabildi. Atatürk Havalimanı'ndan taşınma bu tarihte de gerçekleşmedi ve 31 Aralık'a ertelendi.

2019

31 Aralık 2018'den 3 Mart 2019'a ertelenen taşınma işlemi, 6 Nisan 2019'da gerçekleşebildi. 6 Nisan'dan itibaren Atatürk Havalimanı yolcu taşımacılığına kapatılmış oldu.

İstanbul Havalimanı

Yeni havalimanının bedeli - 1

Yer: Tayakadın Mahallesi, Arnavutköy

Yüzey alanı: 76,5 km2

Güncel kapasite: 70 milyon yolcu

Aktörler

- Konsorsiyum

Cengiz | Kolin | Limak | Mapa | Kalyon > İstanbul Grand Airport (İGA)

- Devlet Hava Meydanları İşletmesi (DHMİ)

İstanbul Havalimanı için garanti edilen yıllık yolcu geliri sağlanmazsa farkı İGA'ya ödemekle yükümlü ve havalimanı arazisinin sahibi olan Kamu İktisadi Teşebbüsü

Ulusal bankalardan 5,5 milyar avroluk kredi

2013 yılında yapılan ihaleyi 26 milyar 140 milyon avroluk teklifle Cengiz-Kolin-Limak-Mapa-Kalyon Ortak Girişim Grubu kazandı. İnşaat için 2015 yılında Ziraat Bankası, Halkbank, VakıfBank, DenizBank, Garanti Bankası ve Finansbank'tan, önce 4,5 milyar avroluk kredi alındı. Kredinin ilk dört yılı anapara ödemesiz, vadesi 16 yıl. 2018 yılında ise 1 milyar avroluk bir kredi daha alındı.

Sözleşme feshedilirse mali yükümlülük idarenin

Yap-İşlet-Devret modeliyle ilgili Kanun'da, 2012'de yapılan değişiklikte sözleşmenin feshi durumunda mali yükümlülüklerin kamu yönetimince üstelenilmesine karar verildi ve bu değişikliğin, İstanbul Yeni Havalimanı Sözleşmesi'ne dahil edilmek üzere yapıldığı iddia edildi.

İhale şartnamesinde olmayan koşulsuz finansman garantisi

Ana muhalefet partisine göre DHMİ, ihale şartnamesinde olmamasına rağmen, 4 milyar 700 milyon avroluk koşulsuz finansman garantisine kefil yapıldı.

Yer tesliminin gecikmesi nedeniyle 2 milyar 90 milyon avroluk olası kamu zararı

İstanbul Havalimanı aynı zamanda kot düşürülmesi, yer tesliminin gecikmesi ve kira indirimi nedeniyle kamu zararı tartışmalarına konu oldu.

Yer tesliminin ihale gerçekleştirildikten iki yıl sonra yapılması nedeniyle, iki yılın toplam kira bedeli olan 2 milyar 90 milyon avroluk bir zarar doğdu. Ana muhalefet partisi, bu bedelin tazmin edilmediğini iddia etti.

Kotun 30 metre düşürülmesi nedeniyle maliyette en az 1 milyar 364 milyon avroluk fark

Havalimanı inşaatının ihale şartnamesinde yer alan kotun 30 metre düşürülmesi Sayıştay raporlarına göre inşaat maliyetinin 1 milyar 364 milyon avro, ana muhalefet partisine göre 2 milyar 500 milyon avro azalmasına neden oldu.

İlk iki yılı için 1 milyar 390 milyon avroluk kira indirimi

Bunların yanında DHMİ, havalimanı işletmesinin ilk iki yılı, yani 2019-2020 için 1 milyar 390 milyon avroluk bir kira indirimine gitti. İGA'nın bu farkı, havalimanı işletme süresinin son yılı olan 2042'de ödeyeceği belirtiliyor.

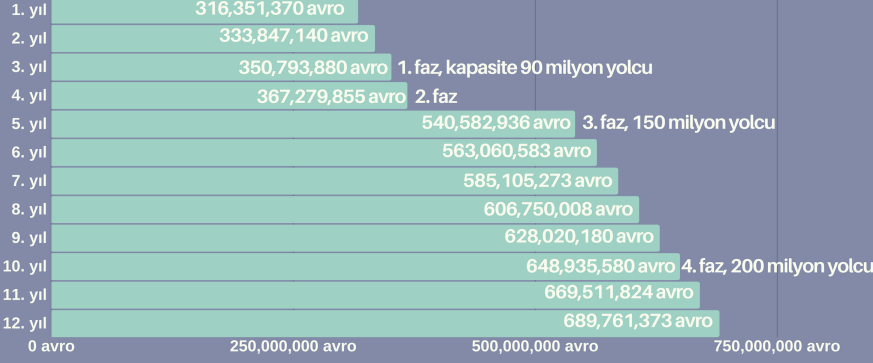
Yabancı hava sahası kullanım bedeli

2016 yılında dönemin DHMİ Genel Müdürü Serdar Hüseyin Yıldırım, denize doğru kalkışlar sırasında ve rüzgârlı günlerde Bulgar hava sahasına girme durumu olduğunu ve Bulgaristan'ın hava trafiği ve gelirleri artacağı için bu durumdan memnun olduğunu ifade etti. Ana muhalefet partisi temsilcisi, yabancı hava sahası kullanım bedelinin 45 milyon avroyu bulacağını belirtti.

İstanbul Havalimanı

Yeni havalimanının bedeli - 2

DHMi tarafından verilen yolcu geliri garantisi:

Verilen yolcu gelir garantisi 6,3 milyar avro

DHMi'nin İGA'ya garanti ettiği yolcu geliri, havalimanı işletmesinin ilk 12 yılı için toplam 6.3 milyar avro.

Yolcu başına alınacak servis ücretleri

İstanbul Havalimanı'nda servis ücreti olarak dış hatlar giden yolcu başına 20, transfer giden yolcu başına 5, iç hatlar giden yolcu başına 3 avro alınmakta.

*2018 yılında Atatürk Havalimanı'nda dış hatlar giden yolcu başına 15 dolar alınmaktaydı.

Garanti edilen gelir elde edilmezse farkı DHMi ödeyecek

Yıllık gelir, garanti edilen tutarın altında kalırsa, DHMi İGA'ya, üzerine çıkarsa İGA DHMi'ye farkı ödeyecek. Ancak havacılık sektörü ekonomik büyümeye bağlı olduğu için, özellikle havalimanının diğer fazlarının tamamlanması beklenen yıllarda ve sonrasında verilen garantilerin sağlanması mümkün görünmüyor.

Bunların yanında, sözleşmede DHMi'nin talep olmadığı ve İGA'ya tahsis edilecek her bir etaba ait kira hasılat payı, baz istasyonu, Airport City; konma, konaklama, reklam, aydınlatma, kontuar, CIP, otopark, akaryakıt ikmal imtiyaz, konferans ve toplantı salonu, otel, kargo, yer hizmetleri (royalty) gelirleri gibi birçok kalem bulunmaktadır.

500 milyon avroluk duty free anlaşması

İGA ile Unifree-Heinemann arasında 2015'te toplam 500 milyon avroluk 25 yıllık duty free anlaşması imzalandı. Ancak Unifree-Heinemann'ın İGA'ya verdiği toplam 150 milyon avroluk teminat mektubunun Eylül 2018'de İGA tarafından artan inşaat maliyetleri gerekçesiyle nakde çevrilmesi anlaşmayı sekteye uğrattı.

Havalimanına ulaşım

İstanbul Havalimanı ile Taksim arası yaklaşık 40, Avcılar arası yaklaşık 45 km'dir.

*Atatürk Havalimanı'nın Taksim ve Avcılar'a olan uzaklığı sırasıyla yaklaşık 20 ve 16 km idi.

İstanbul Havalimanı ile Gayrettepe ve Halkalı arasında işleyecek metro hatları için, hatların havalimanı ile eş zamanlı olarak hizmete alınmak istenmesi gerekçesiyle 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 21. maddesinin (b) bendine istinaden pazarlık usulüyle ihaleye çıkıldı. Ancak hatların öngörülen tamamlanma tarihinin havalimanının açılışından sonraya denk gelmesi nedeniyle 21(b) uyarınca ihaleye çıkılmasının gerekçesi sağlanmadı. Rekabetin sağlanmadığı bu ihalelerde yatırım bedeli Gayrettepe hattı için 999 milyon 769 bin 962 avro, Halkalı hattı için 4 milyar 294 milyon 713 bin TL. An itibarıyla metro inşaatları sürüyor.

Otobüsle ulaşım ise İETT'nin açtığı toplu ulaşım ihalesini kazanan İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin şirketi Otobüs A.Ş tarafından gerçekleştiriliyor.

TAV'a ödenecek tazminat

DHMi tarafından, Atatürk Havalimanı'nı işleten ve sözleşmesi sona ermeyen TAV'a ödenecek tazminat hâlâ belli değil. Ancak işten çıkarılan 4 bin 500 kişi için yaklaşık 204 milyon TL kıdem tazminatı ödeneceği belirtiliyor.

6 Nisan'da yolcu taşımacılığına kapatılan Atatürk Havalimanı ise bu tarihten beri Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın uçaklarının iniş ve kalkış noktası olarak kullanılıyor.

İSTANBUL HAVALİMANI

İşçi hakları ihlalleri

Yatakhane, yemekhane ve servis sorunları

2015 yılında başlayan inşaatta işçiler, yatakhaneleri su basması, tahtakurusu sorunu; yemekhanelerdeki uzun sıralar, hijyenik olmayan yemekler; servislerin yeterli sıklıkta işlememesi gibi birçok sıkıntıyla karşılaştılar.

Maaş ve sigorta sıkıntıları, güvensiz çalışma ortamı

Sigortanın eksik yatırılması, fazla mesai ücretinin verilmemesi, işçilerin alacaklarının ödenmemesi gibi hak ihlalleri; formenin, mühendislerin ve taşeron firmaların işi yetiştirmeye yönelik baskısı; yeterince koruyucu iş kıyafeti verilmemesi gibi iş yeri sağlığı ve güvenliği konusundaki eksiklikler; yaralanma ve iş cinayetleri, havalimanı inşaatında olağan hâle gelmişti.

600'den fazla gözaltı

İnsani yaşam koşulları ve güvenli bir çalışma ortamının sağlanmaması nedeniyle havalimanı işçileri 14 Eylül 2018 tarihinde iş bırakma eylemine gittiler. Eylem süresince 600'den fazla işçi, jandarma ve polisin biber gazlı, plastik mermili müdahalesiyle gözaltına alındı.

Toplam 37 tutuklama

Eylemden sonra toplamda 37 işçi tutuklandı. Bu işçilerden 36'sı tahliye edildi; üç işçi dışındakilerin adli kontrol şartı kalktı. Sürmekte olan davanın bir sonraki duruşması 26 Haziran 2019'da görülecek.

2015-2019 yılları arasında 56 iş cinayeti

Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Cahit Turhan, 17 Ocak 2019 tarihinde mecliste verilen bir soru önergesine yanıt olarak, İstanbul Havalimanı'nın inşaatında 55 işçinin yaşamını yitirdiğini açıkladı. Bu açıklamadan sonra bir işçi daha yaşamını yitirdi. Böylelikle toplam 56 iş cinayeti yaşanmış oldu. Ancak hayatını kaybeden işçi sayısı hâlâ tartışmalı.

doğaya karşı
doğaya karşı
**İSTANBUL
HAVALİMANI**

Havalimanının inşası için
657,000 ağacın kesildiği
ve sulak alanlara dair yönetmelik
kapsamında koruma altında bulunan
660 hektarlık göl ve göletin
doldurulduğu tahmin edilmektedir.

Karadeniz sis kuşağının etkisi
altında bulunan bölgede yılın
107 günü kuvvetli rüzgârlı,
65 günü yoğun bulutlu
geçmektedir.

Havalimanı arazisi, yılda
1 milyon kuşun kullandığı göç yolu
üzerinde bulunmaktadır.

Bölgede havalimanı bulunması özellikle
nesli tükenme tehlikesinde olan küçük
orman kartalını tehdit etmektedir.

Havalimanı, şu ana kadar temiz kalabilmiş
Terkos Gölü'ne yakın konumuyla ve
getirdiği yapılaşma ihtimaliyle su
havzasına karşı tehlike oluşturmaktadır.

**Genel itibarıyla, İstanbul
Havalimanı biyoçeşitliliği ve
ekosistemi tehdit etmektedir.**

2010

2018

İstanbul Havalimanı İnfografik Çalışması Kaynakçası

Kamu zararı

- AIRLINE HABER* (2018), “3. Havalimanı ile ilgili Çarpıcı İddialar”, *AIRLINE HABER*, 28 Ocak. Erişim yeri: www.airlinehaber.com/3-havalimanı-ile-ilgili-carpici-iddialar
- DW (2018), “Taşınma bitti, maliyet endişesi artıyor”, *DW*, 11 Nisan. Erişim yeri: www.dw.com/tr/taşınma-bitti-maliyet-endişesi-artıyor/a-48284245
- Evrensel* (2018), “Yeni Havalimanına inişlerde Bulgaristan'a ne kadar ödenecek?”, *Evrensel*, 28 Ağustos. Erişim yeri: www.evrensel.net/haber/360147/yeni-havalimanına-inişlerde-bulgaristana-ne-kadar-odenecek
- Gürbüz, Ö. (2018), “Cumhuriyet tarihinin en büyük kapanışı”, *BirGün*, 29 Ekim. Erişim yeri: www.birgun.net/haber-detay/cumhuriyet-tarihinin-en-buyuk-kapanisi-235079.html
- Hürriyet* (2018), “Yeni havalimanı iddiaları”, *Hürriyet*, 25 Eylül. Erişim yeri: www.hurriyet.com.tr/gundem/yeni-havalimanı-iddiaları-40967893
- Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu (2015), “Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü'nün 2011 ve 2012 Yıllarına İlişkin Bilanço ve Netice Hesaplarının görüşülmesi”, *TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı*, 24. Dönem, 5. Yasama Yılı, 15 Ocak. Erişim yeri: www.tbmm.gov.tr/develop/owa/komisyon_tutanaklari.goruntule?pTutanakId=1171
- KOKPİT.aero* (2018), “Yeni Havalimanı'nın duty free'lerini işletecek Heinemann Unifree - İGA ortaklığı sona erdi”, *KOKPİT.aero*, 20 Ekim. Erişim yeri: www.kokpit.aero/iga-heinemann-ortakligi-bitti
- Köker, İ. (2018), “İstanbul Havalimanı ile ilgili bugüne kadar neler iddia edildi, inşaatı gerçekleştiren İGA nasıl yanıt verdi?”, *BBC Türkçe*, 27 Ekim. Erişim yeri: www.bbc.com/turkce/haberler-turkiye-45990455?ocid=socialflow_twitter
- Köker, İ. (2018), “İstanbul Havalimanı: İhale sürecinde neler yaşandı, proje için hangi garantiler verildi?”, *BBC Türkçe*, 29 Ekim. Erişim yeri: www.bbc.com/turkce/haberler-turkiye-45990453?ocid=socialflow_twitter
- Kuzey Ormanları Savunması* (2015), “Sayıştay Raporu projenin tel tel döküldüğünü ortaya çıkardı: 3'üncü Havalimanı batacak iş”, *Kuzey Ormanları Savunması*, 15 Ocak. Erişim yeri: <https://kuzeyormanlari.org/2015/01/15/sayistay-raporu-projenin-tel-tel-dokuldugunu-ortaya- cikardi-3uncu-havalimanı-batacak-is/>
- NTV* (2018), “Yeni havalimanı toplu ulaşım ihalesini kazanan belli oldu”, *NTV*, 27 Eylül. Erişim yeri: https://www.ntv.com.tr/turkiye/yeni-havalimanı-toplu-ulasim-ihalesini-kazanan-belli- oldu_F1G3FNİtiEKecRpraAo-_w
- Özgür, B. (2019), “Geçmiş olsun, 3. havalimanı battı!”, *gazete duvar*, 12 Şubat. Erişim yeri: <https://www.gazeteduvar.com.tr/yazarlar/2019/02/12/gecmis-olsun-3-havalimanı-batti/>
- Sabah* (2016), “3. Havalimanı'ndan özellikle Bulgarlar memnun”, *Sabah*, 25 Haziran. Erişim yeri: www.sabah.com.tr/ekonomi/2016/06/25/3-havalimanından-ozellikle-bulgarlar-memnun
- T.C. Sayıştay Başkanlığı* (2018), “Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı 2017 Yılı Sayıştay Denetim Raporu”, *T.C. Sayıştay Başkanlığı*. Erişim yeri: www.sayistay.gov.tr/tr/Upload/62643830/files/raporlar/kid/2017/Genel_Bütçe_Kapsamındaki_%20Kamu_İdareleri/ULAŞTIRMA%20DENİZCİLİK%20VE%20HABERLEŞME_%20BAKANLIĞI.pdf
- Toker, Ç. (2017), “İGA'dan 3. Havalimanı'na devasa kaynak Sermaye 4.5 milyar TL'ye çıktı”, *Cumhuriyet*, 19 Aralık. Erişim yeri: www.cumhuriyet.com.tr/koseyazisi/888871/iGA_dan_3._Havalimanı_na_devasa_kaynak_Ser

[maye_4.5_milyar_TL_ye_cikti.html](#)

Toker, Ç. (2018), “İstanbul’un metro çıkmazı”, *Cumhuriyet*, 5 Ocak. Erişim yeri: www.cumhuriyet.com.tr/koseyazisi/898878/istanbul_un_metro_cikmazi.html

Toker, Ç. (2018), “3. havalimanında şirket gelirleri”, *Cumhuriyet*, 13 Mart. Erişim yeri: www.cumhuriyet.com.tr/koseyazisi/941635/3._havalimaninda_sirket_gelirleri.html

Toker, Ç. (2018), “‘Yapılmamış ihalenin sonucunu konuşmak’ - 2”, *Cumhuriyet*, 21 Mart. Erişim yeri: www.cumhuriyet.com.tr/koseyazisi/945949/_Yapilmamis_ihalenin_sonucunu_konusmak_-2.html

Toker, Ç. (2018), “3. havalimanında biletler 40 TL pahalı”, *Cumhuriyet*, 27 Mayıs. Erişim yeri: www.cumhuriyet.com.tr/koseyazisi/983878/3._havalimaninda_biletler_40_TL_pahali.html

Toker, Ç. (2018), “3. Havalimanı’nda bir hesap öyküsü”, *Cumhuriyet*, 12 Haziran. Erişim yeri: www.cumhuriyet.com.tr/koseyazisi/995116/3._Havalimani_nda_bir_hesap_oykusu.html

Toker, Ç. (2018), “3. Havalimanı'na nasıl gidilir”, *Cumhuriyet*, 14 Ağustos. Erişim yeri: www.cumhuriyet.com.tr/koseyazisi/1054772/3._Havalimani_na_nasil_gidilir.html

Toker, Ç. (2018), “Ulaşım ulaşıma ihalesi”, *Cumhuriyet*, 5 Eylül. Erişim yeri: www.cumhuriyet.com.tr/koseyazisi/1073573/Ulasima_ulasim_ihalesi.html

Toker, Ç. (2018), “Metrosuz havalimanı Sayıştay raporunda”, *Sözcü*, 5 Ekim. Erişim yeri: www.sozcu.com.tr/2018/yazarlar/cigdem-toker/metrosuz-havalimani-sayistay-raporunda-2663152/

turizmgazetesi.com (2018), “3. Havaalanı Duty Free ihalesi ile ilgili ilginç iddialar var”, *turizmgazetesi.com*, 17 Eylül. Erişim yeri: www.turizmgazetesi.com/news.aspx?id=86651

İşçi hakları ihlalleri

bianet (2019), “Ulaştırma Bakanı: 3. Havalimanı’nda 25’i 'Doğal Yollardan' 55 İşçi Öldü”, *bianet*, 17 Ocak. Erişim yeri: <https://m.bianet.org/bianet/siyaset/204546-ulasirma-bakani-3-havalimani-nda-25-i-dogal-yollardan-55-isci-oldu>

dokuz8HABER (2018), “3’üncü Havalimanı'nda Ağustos-Eylül-Ekim ayı maaşları ödenmediği için iş bırakan inşaat işçileri çektikleri videoyla eylemlerinin gerekçelerini ve çalışma koşullarını anlattı.”, *dokuz8HABER*, 22 Ekim. Erişim yeri: <https://twitter.com/dokuz8haber/status/1054339018148798468>

ileri haber (2019), “Üçüncü Havalimanı işçisi anlattı: 'Geleni geçeni dövüyorlardı!’”, *ileri haber*, 30 Ocak. Erişim yeri: <https://ilerihaber.org/icerik/ucuncu-havalimani-iscisi-anlatti-geleni-geceni-dovuyorlardi-93038.html>

Öztürk, F. (2018), “İstanbul Yeni Havalimanı eylemleri: İşçiler ne talep ediyor, ana firma İGA taleplere ne diyor?”, *BBC Türkçe*, 20 Eylül. Erişim yeri: <https://www.bbc.com/turkce/haberler-turkiye-45559105>

sendika.org (2016), “3. havalimanı işçileriyle söyleşi: İnsanlık dışı koşullarda çalışıyoruz”, *sendika.org*, 11 Eylül. Erişim yeri: <http://sendika63.org/2016/09/3-havalimani-iscileriyle-soylesi-insanlik-disi-kosullarda-calisiyoruz-375223/>

soL (2019), “Yeni havalimanı şantiyesinde bir iş cinayeti daha...”, *soL*, 2 Nisan. Erişim yeri: <http://haber.sol.org.tr/emek-sermaye/yeni-havalimani-santiyesinde-bir-cinayeti-daha-259999>

Sputnik Türkiye (2018), “Kötü çalışma koşullarını protesto eden 3. havalimanı işçileri eyleme devam ediyor”, *Sputnik Türkiye*, 14 Eylül. Erişim yeri: <https://tr.sputniknews.com/turkiye/201809141035195684-ucuncu-havalimani-iscileri-eylem/>

yolculuk (2018), “3’üncü havalimanı inşaatında yaşanan iş cinayeti sonrası işçiler eylemde”, *yolculuk*, 14 Eylül. Erişim yeri: <https://gazeteyolculuk.net/3uncu-havalimani-insaatinda-yasanan-is-cinayeti-sonrasi-isciler-eylemde>

Çevre

BirGün (2015), “‘Kuşları eğitiriz’ iddiasına yanıt: Göç yolları değiştirilemez”, *BirGün*, 9 Mayıs. Erişim yeri: www.birgun.net/haber-detay/kuslari-egitiriz-iddiasina-yanit-goc-yolları-degistirilemez-78548.html

Kuzey Ormanları Savunması (2014), “3. Havalimanına Özel Sulak Alan Yönetmeliği”, *Kuzey Ormanları Savunması*, 5 Nisan. Erişim yeri: <https://kuzeyormanlari.org/2014/04/05/3-havalimanina-ozel-sulak-alan-yonetmeliği/>

Kuzey Ormanları Savunması (2015), “Yaşam, Doğa, Çevre, İnsan ve Hukuk Karşısında 3. Havalimanı Projesi”, *Kuzey Ormanları Savunması*. Erişim yeri: https://kuzeyormanlari.org/wp-content/uploads/2015/04/Yasam_Doga_Cevre_Insan_ve_Hukuk_Karsisinda_3_Havalimani_Projesi.pdf

Pişkin, T. (2017), “3. Havalimanının Sekiz Yıllık Hikayesi”, *bianet*, 28 Kasım. Erişim yeri: <https://bianet.org/bianet/kent/191874-3-havalimaninin-sekiz-yillik-hikayesi>

TMMOB (2014), “TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu 3. Havalimanı Teknik Raporu”, *T M M O B*. Erişim yeri: www.tmmob.org.tr/sites/default/files/3.havalimani_ikk_rapor_20141208.pdf

Diğer

bianet (2018), “3. Havalimanının Künyesi”, *bianet*, 29 Ekim. Erişim yeri: <https://m.bianet.org/bianet/diger/202115-3-havalimaninin-kunyesi>

Köker, İ. (2018), “İstanbul Havalimanı: Taşınma süreci ne zaman tamamlanacak ve nasıl yapılacak?”, *BBC Türkçe*, 28 Ekim. Erişim yeri: <https://www.bbc.com/turkce/haberler-turkiye-45990456>

Köker, İ. (2018), “İstanbul Havalimanı: A'dan Z'ye Cumhuriyet tarihinin en büyük altyapı yatırımı”, *BBC Türkçe*, 29 Ekim. Erişim yeri: www.bbc.com/turkce/resources/ids/Istanbul_airport_turkish

Sputnik Türkiye (2014), “Rakamlarla İstanbul’un yeni havalimanı”, *Sputnik Türkiye*, 29 Ekim.. Erişim yeri: https://tr.sputniknews.com/turkiye/201810291035885905-rakamlarla-istanbul-yeni-havalimani/?utm_source=https://t.co/CzQetNsprj&utm_medium=short_url&utm_content=jSZQ&utm_campaign=URL_shortening